

سرفصل درس «آموزش زبان فارسی ۱»

۱. معرفی درس و منطق آن

توانایی زبانی کودکان در سال های اولیه مدرسه به میزان وسیعی وابسته به تجارب شخصی نسبت محیط اطراف، موقعیت زندگی و ارتباط های آنان است. از این رو، معلمان باید بتوانند به دانش آموزان در بکارگیری معنادار تجربیات شخصی برای توسعه مهارت های زبانی و نیز مهارت های ادراکی کمک کنند. شناخت برنامه درسی زبان آموزی در دوره ابتدایی و بررسی وسعت و توالی مفاهیم و مهارت ها در برنامه درسی، امکان طراحی فرصت های یادگیری منعطف و نظام مند، متناسب با تفاوت های فردی از سوی آنان را فراهم می کند. در سال های اولیه معلمان باید بتوانند از گوش دادن و سخن گفتن به عنوان ابزار هایی که کودکان از طریق آن قادر به دریافت و انتقال افکار و ایده های به دیگران می باشند، استفاده نموده و بتدریج توانایی خواندن و نوشتن که شکل های پیچیده تر زبانی است کمک می کنند.

نام درس: آموزش زبان فارسی ۱				مشخصات درس
اهداف/ پیامدهای یادگیری: در پایان این واحد یادگیری دانشجو قادر خواهد بود: با شناخت تفاوت های فردی دانش آموزان در یادگیری زبان، واحد یادگیری را طراحی، اجرا و ارزیابی نماید. با ارزیابی دامنه واژگان در کار دانش آموز برنامه ای برای توسعه مهارت خواندن دانش آموز تهیه نماید.				نوع درس: عملی
				تعداد واحد: ۲
				زمان درس: ۶۴ ساعت
				سایستگی اساسی:
				pck&pk&ck
				کد ۱-۲&۱-۲&۱-۲&۱
				۱-۲&۲-۲&۲-۲&۲
				۳-۲&۳-۲&۳-۲&۳-۴&۳
				۳
ملاک ها	سطح ۱	سطح ۲	سطح ۳	
امادگی	با بررسی نگاره ها در کتاب درسی پیشنهادی برای توسعه دامنه واژگانی ارائه کرده است اما پیشنهادات منجر به توسعه دامنه واژگان یا توجه به دامنه تفاوت های فردی گروه نمونه نشده است.	با بررسی نگاره ها در کتاب درسی پیشنهادی برای توسعه دامنه واژگانی ارائه کرده است و پیشنهادات منجر به توسعه دامنه واژگان یا توجه به دامنه تفاوت های فردی گروه نمونه شده است.	با بررسی نگاره ها را در کتاب درسی پیشنهادی برای توسعه دامنه واژگانی ارائه داده است و پیشنهادات منجر به توسعه دامنه واژگان یا توجه به دامنه تفاوت های فردی و زمینه و یافت فرهنگی گروه نمونه شده است.	
نشانه ها	در طرح تهیه شده مهارت های چهارگانه زبانی مورد توجه قرار گرفته است اما اهداف، فعالیت های یادگیری، و ملاک های ارزشیابی نشان دهنده ارتباط متقابل مهارت ها برای توسعه توانایی زبانی دانش آموزان نیست.	در طرح تهیه شده مهارت های چهارگانه زبانی به طور همزمان مورد توجه قرار گرفته است و این رابطه در اهداف، فعالیت های یادگیری، و ملاک های ارزشیابی مد نظر قرار گرفته است.	در طرح تهیه شده ارتباط متقابل چهار مهارت زبانی به طور همزمان مد نظر قرار گرفته و این امر در اهداف، فعالیت های یادگیری، و ملاک های ارزشیابی به صورت منسجم و هماهنگ منعکس شده است.	

متن انتخاب شده برای روانخوانی	متن انتخاب شده برای روانخوانی یا سطح مهارت های خواندن دانش آموزان هماهنگ است و نتایج ارزشیابی نشان دهنده توسعه مهارت های خواندن در دامنه تفاوت های فردی دانش آموزان است.	متن انتخاب شده برای روانخوانی یا سطح مهارت های خواندن دانش آموزان هماهنگ است، اما نتایج ارزشیابی نشان دهنده توسعه مهارت های خواندن نیست.	روان خوانی
ارتباط منسجمی بین عناصر واحد یادگیری طراحی شده برای درونی شدن مهارت ها وجود دارد و فرصت های یادگیری پیش بینی شده برای پاسخ به تفاوت های فردی از نوآوری و خلاقیت برخوردار است.	عناصر و ساختار یک واحد یادگیری را برای آموزش مهارت های چهارگانه آموزش زبان مورد توجه قرار داده است و ارتباط میان اهداف، فرصت های یادگیری را به صورت منسجم برقرار نموده است اما نوآوری در خلق فرصت های یادگیری رای درونی شدن مهارت ها وجود ندارد.	ساختار و عناصر یک واحد یادگیری را برای آموزش مهارت های چهارگانه آموزش زبان مورد توجه قرار داده است اما ارتباط میان اهداف، فرصت های یادگیری و ... فاقد انسجام است.	طراحی واحد یادگیری

۲. فرصت های یادگیری، محتوای درس و ساختار آن

فصل اول: برنامه ی درسی آموزش زبان دوره ی ابتدایی

- رویکرد های برنامه درسی آموزش زبان
- اهداف آموزش زبان در دوره ی ابتدایی
- اصول آموزش زبان در دوره ی ابتدایی
- روش های آموزش و ارزشیابی در برنامه ی زبان آموزی دوره ی ابتدایی
- روش های آموزش زبان در کلاس های دو زبانه

تکلیف یادگیری:

یک نمونه سند برنامه درسی آموزش زبان فارسی را به جهت رویکرد، اهداف، اصول مقایسه و نتایج آن را در قالب یک مقاله کوتاه ارائه کند.

فصل دوم: زبان آموزی در پایه اول ابتدایی

- ایجاد آمادگی های لازم برای زبان آموزی
- اهداف آموزش زبان در پایه ی اول ابتدایی
- ساختار کتاب درسی فارسی در پایه ی اول
- شبکه ی واژگانی و نقش آن در آموزش زبان
- آموزش نکات دستوری، نگارشی، ادبی در پایه ی اول
- روش های آموزش و ارزشیابی در برنامه ی زبان آموزی پایه ی اول
- تفاوت فردی در آموزش زبان پایه ی اول
- آموزش کودکان دو زبانه

تکلیف یادگیری:

با دو معلم پایه اول ابتدایی یک معلم با تجربه بالا و یک معلم تازه کار مصاحبه و در خصوص روش آماده سازی کودکان در روز های آغازین و مسایل و مشکلاتی که با آن روبرو هستند و شیوه های کنار آمدن با آن و کمک به کودکان گفتگو کنند. نتایج گفتگو را در قالب یک جدول مقایسه ای بر اساس محور های فوق طبقه بندی و به کلاس ارائه نمایند. یافته های ارائه شده در کلاس را در قالب یک گزارش تحلیل تنظیم و ارائه کند.

فصل سوم: دوره آمادگی

- اهداف آموزشی نگاره ها
- مهارت های چهارگانه در آموزش نگاره ها (شنیدن، سخن گفتن، نوشتن، خواندن)
- ارتباط نگاره ها با نشانه های ۱ و دوره ی آمادگی عمومی یا آمادگی در مناطق دو زبانه
- شبکه واژگانی در هر یک از نگاره ها
- چگونگی گسترش شبکه واژگانی
- چگونگی گسترش شبکه واژگانی
- روش تدریس نگاره ها
- ارزش یابی از سطح مهارتهای کسب شده در دوره آمادگی
- شیوه ثبت مشاهدات بر اساس ملاک های ارزشیابی

تکلیف یادگیری:

مطالعه مقالات و یافته های علمی در خصوص نقش دوره آمادگی در کمک به یادگیری زبان خصوصاً در گروه دانش آموزان دوزبانه و ارائه یافته ها در قالب یک مقاله کوتاه.

تکلیف عملکردی:

مبحث نگاره ها در کتاب درسی را بررسی، واژگان ارائه شده را استخراج و با رسم شبکه واژگانی ارائه شده ترتیب و توالی و دامنه واژگانی مورد انتظار برنامه درسی را تعیین و یا ثبت دامنه واژگان نمونه گیری یک گروه دانش آموز میزان تناسب/ عدم تناسب شبکه واژگانی طرح شده در کتاب درسی را بررسی و پیشنهادی برای تکمیل/ تطبیق/ توسعه شبکه واژگانی گروه مورد مطالعه ارائه کند.

فصل چهارم: آموزش نشانه ها

- اهداف نشانه های ۱ و ۲
- مهارت های چهارگانه ی زبان آموزی در نشانه های ۱ و ۲
- روش های آموزش مهارت گوش دادن، سخن گفتن و خواندن و نوشتن در نشانه های ۱ و ۲
- ارتباط نشانه های ۲ با نشانه های ۱ و نگاره ها
- شکل گیری و گسترش شبکه واژگانی در نشانه های ۱ و ۲
- ارزش یابی از مهارت های زبان آموزی در نشانه های ۱ و ۲
- تلفیق نشانه ها با دروس دیگر در بعد مهارت ها و نگرش ها و مفاهیم
- شیوه ی ثبت مشاهدات براساس ملاک های ارزش یابی

تکلیف یادگیری:

مشاهده کلاس درس دو معلم به هنگام تدریس نشانه های ۱ یا ۲ و مقایسه عملکرد آنان در محور های فوق و ارائه یافته ها به کلاس و تحلیل یافته های ارائه شده در قالب روش آموزش ترجیحی خود به همراه شواهدی که از مشاهدات یا یافته های علمی برای کمک به آموزش زبان در آغازین روز های آموزش مطرح شده است.

تکلیف عملکردی:

یکی از نشانه ها در کتاب درسی را انتخاب و برای آموزش آن طرحی که دربرگیرنده مهارت های چهارگانه زبانی است را تهیه نماید (اهداف در مهارت های چهارگانه، فعالیت های یادگیری، دامنه شبکه واژگانی، سلاک ها و سطوح ارزشیابی).

فصل پنجم: روان خوانی

- اهداف روان خوانی
- عوامل مؤثر در روان خوانی
- ارتباط روان خوانی با نشانه های ۱ و ۲ و نگاره ها
- تدارک فعالیت هایی جهت تحقق روان خوانی برای یادگیرندگان

تکلیف یادگیری:

مشاهده کلاس درس یک معلم به هنگام تدریس روانخوانی و مقایسه آن با روش های توصیه شده در منابع علمی برای کودکان و تهیه یک مقاله کوتاه در زمینه راهبرد های خواندن.

تکلیف عملکردی:

یک گروه از دانش آموزان را در سطح کلاس درس مشاهده و با شناسایی علایق، دامنه واژگانی منابع خوانی را برای آموزش یکی از مهارت های روان خوانی انتخاب، ارائه و نتایج آن را گزارش نماید. این فعالیت مستلزم ارزیابی دانش آموزان از جهت دامنه واژگانی و سطح مهارت های روان خوانی است.

فصل ششم: بررسی کتاب

بررسی ویژگیهای کتاب درسی شامل

- حجم و تعداد صفحات، تعداد بخشها و ساعات پیش بینی شده برای تدریس
- بررسی ساختار کتاب درسی شامل بخشها، موضوع ها، فعالیتها
- بررسی ساختار متن آموزشی در هریک از بخشها.

بررسی یک درس شامل:

- عنوان، هدف، مفاهیم کلیدی و چگونگی آموزش صدا و حروف
- بررسی تصاویر، نمودارها، پیامهای آموزشی کتاب که به یادگیری کمک می کند.
- بررسی فعالیتهای یاد دهی - یادگیری پیش بینی شده، کتاب وسایر منابع با استفاده از راهنمای معلم
- بررسی راهکارهای پیش بینی شده جهت سنجش آموخته های دانش آموزان در کتاب راهنما
- بررسی محتوای کتاب و پیشنهادها کتاب راهنمای معلم جهت پیش بینی فرصتهایی برای پاسخ گویی به نیازهای ویژه دانش آموزان با نیازهای ویژه
- بررسی محتوای کتاب و پیشنهادات کتاب راهنمای معلم جهت پیش بینی فرصتهایی برای پرورش خلاقیت
- بررسی محتوای کتاب و پیشنهادات کتاب راهنمای معلم جهت پیش بینی فرصتهایی برای تعمیق و گسترش یادگیری
- بررسی محتوای کتاب و پیشنهادات کتاب راهنمای معلم جهت پیش بینی فرصتهایی برای ارتباط تجارب پیش بینی شده با زندگی

تکلیف یادگیری:

یک فصل کتاب درسی را انتخاب و راهنمای های پیش بینی شده در کتاب راهنمای معلم را مطالعه و با مصاحبه با یک معلم یا تجربه محتوای آن را تکمیل و نتیجه را به کلاس ارائه نماید

فصل هفتم: بررسی یک واحد یادگیری

ساختار یک واحد یادگیری

۱-۱- عنوان واحد یادگیری

۱-۲- هدف واحد یادگیری

۱-۳- ارتباط طولی و عرضی واحد یادگیری

۱-۴- تعیین پیش‌دانسته‌های ضروری دانش‌آموز و نیازهای محلی

۱-۵- تعیین مفاهیم و مهارت‌های اساسی و بیان اصطلاحات خاص این واحد یادگیری

۱-۶- چگونگی ارتباط و نحوه‌ی گسترش واژگان / مهارت‌ها در یک واحد یادگیری و دستیابی به مهارت‌های چهارگانه.

۱-۷- شواهد و مثال‌ها با توجه به مهارت‌های چهارگانه

۱-۸- تم انتخابی واحد یادگیری و نحوه سازماندهی واژگان و مهارت‌ها پیرامون آن

۱-۹- چگونگی بکارگیری رویکرد‌های آموزش زبان در آموزش مهارت‌های چهارگانه در سازماندهی واحد یادگیری

۱-۸- بررسی تصاویر، نمودارها، پیام‌های آموزشی، درشت‌نویسی‌ها و ... که به یادگیری واژگان مهارت‌های زبانی کمک می‌کند.

۱-۹- بررسی فرصت‌های یادگیری پیش‌بینی شده تنوع، توالی و انسجام آن.

۱-۱۰- مشخص کردن مواد و ابزارهای آموزشی مناسب برای آموزش واحد یادگیری.

۱-۱۱- روش‌هایی که بتوان واژگان و مهارت‌های چهارگانه زبانی را با زندگی دانش‌آموزان ارتباط داد

۱-۱۲- راهبردهای پرورش خلاقیت و توسعه مهارت‌های تفکر

۱-۱۳- طراحی ارزش‌یابی تکوینی از واحد یادگیری

۱-۱۴- طراحی ارزش‌یابی، مجموعی از واحد یادگیری

فعالیت یادگیری:

انتخاب یک مقاله در یکی از زمینه‌های طراحی واحد یادگیری و تهیه خلاصه آن در قالب یک مقاله کوتاه.

یک واحد یادگیری کتاب درسی را به جهت رعایت ملاک‌های رویکرد کل‌نگر/تحلیلی/ترکیبی در آموزش چهار مهارت زبان فارسی بررسی و تحلیل نماید.

فعالیت عملکردی:

کار گروهی: طراحی و تولید یک واحد یادگیری برای یک فصل از کتاب فارسی با در نظر گرفتن چهار مهارت زبانی.

۳. راهبردهای تدریس و یادگیری

تدارک دیدن فرصت‌های یادگیری شناختی برای تحلیل و بررسی محتوای کتاب فارسی، استفاده از شیوه‌های مطالعه فردی برای مطالعه مقالات علمی- پژوهشی و تهیه مقالات کوتاه، و شیوه مشارکتی در طراحی و تولید واحد‌های یادگیری

۴. منابع آموزشی

منبع اصلی: .....

منبع فرعی: .....

۵. راهبردهای ارزشیابی یادگیری

ارزشیابی پایانی: آزمون مباحث نظری به میزان ۵ نمره

ارزشیابی فرآیند: عملکرد دانشجو در فعالیت‌های یادگیری پیش‌بینی شده و مشارکت در فعالیت‌های گروهی ۷ نمره

ارزشیابی پوشه کار: مجموعه تکالیف عملکردی فردی و گروهی ۸ نمره

ارزشیابی از یادگیرنده بر اساس تکالیف یادگیری در طول ترم، تکالیف عملکردی و آزمون پایان ترم انجام می‌شود. مبنای

ارزشیابی تکالیف (یادگیری و عملکردی) ملاک‌ها و سطوح پیامدهای یادگیری تعیین شده است.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.